

Tutkimuksilla tuloksiin

Tutkimus- ja Analysointikeskus TAK Oy

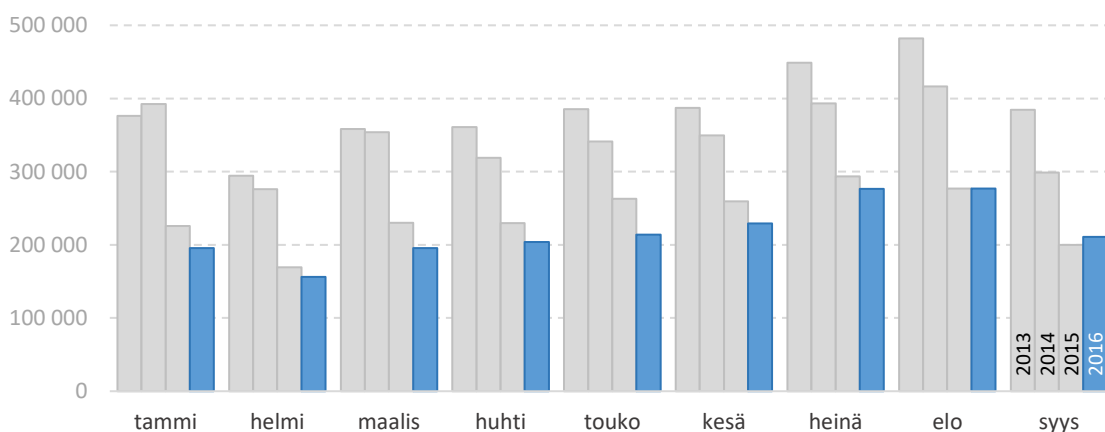
Venäläisten matkailu Suomeen

Syksy 2016

Pientä positiivista virettä näkyvissä

Tammi-syyskuussa Suomeen saapui Kaakkois-Suomen ja Niiralan raja-asemien kautta noin 2 miljoonaa venäläistä, kun vuotta aiemmin matkustajia oli noin 2,1 miljoonaa ja vuonna 2014 noin 3,1 miljoonaa. Toisin sanoen tammi-syyskuun aikana venäläisten matkailijoiden määrä Suomessa pieneni vielä yhdeksän prosenttia vuoden takaisesta, mutta pudotus oli aiempaa pienempi. Elokuussa matkojen määrä pysyikin jo viime vuoden tasolla ja syyskuussa matkoja tehtiin viime vuotta enemmän.

Matkat Suomeen

Kuva 1. Kaakkois-Suomen ja Niiralan raja-asemien kautta Suomeen saapuneiden venäläismatkailijoiden määrä kuukausittain

Niiralan raja-aseman kautta tehtiin tammi-syyskuussa matkoja Suomeen käytännössä yhtä paljon kuin vuotta aiemmin, kun Imatralla matkojen määrä oli 17 prosenttia, Nuijamaalla 11 prosenttia ja Vaalimaalla kolme prosenttia vuoden takaista pienempi. Myös venäläisten junamatkustajien määrä väheni, seitsemän prosenttia, vuodesta 2015. Syyskuussa 2016 Suomeen saapuneiden venäläisten määrä kasvoi Imatraa lukuunottamatta kaikilla muilla neljällä raja-asemalla.

Rupla vahvistunut talven jälkeen

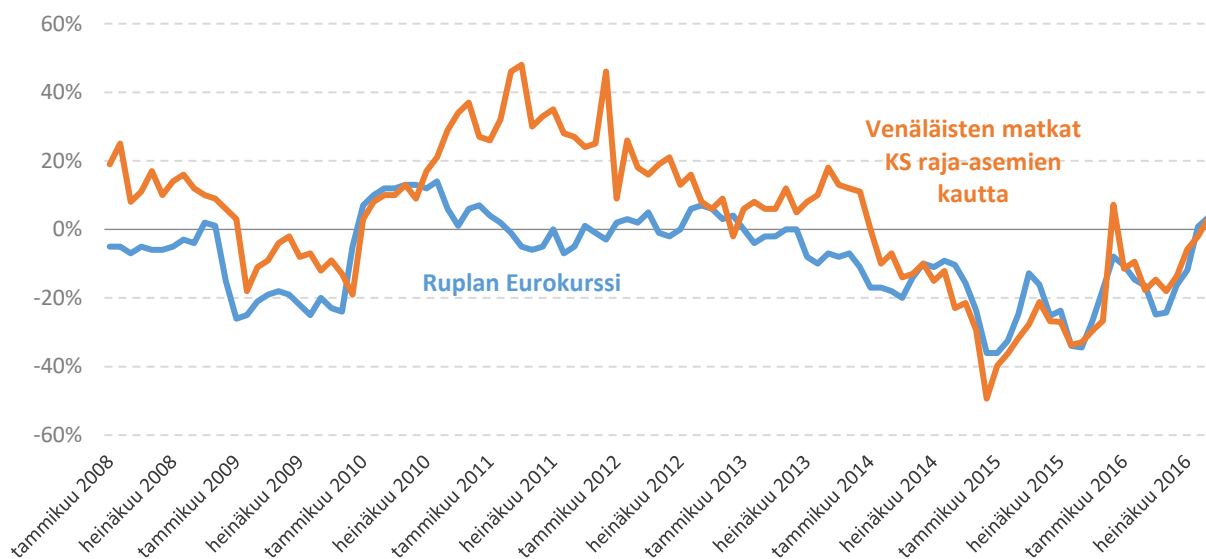
Joulukuu	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu
76,4 rub/€	83,9	85,6	77,9	75,4	74,5	73,1	71,2	72,8	72,2
33,16 \$/brl	27,48	26,61	32,21	35,90	40,88	44,13	40,28	41,22	41,68E

Taulukko 1. Ruplan eurokurssi ja USA:han tuodun raakaöljyn nimellishinta (Suomen Pankki, U.S. Energy Information Administration)

Ruplan arvo heikkeni alkuvuodesta, mutta kääntyi helmikuun jälkeen kasvuun, mikä näkyi myös matkustajavirtojen kehityksessä. Kun ruplan eurokurssi oli helmikuussa 85,6, oli se heinäkuussa vahvistunut 71,2:een. Elo-syyskuussa ruplan arvo oli runsaat 72 ruplaa / euro.

USA:han tuodun raakaöljyn reaalihintana oli alimmillaan helmikuussa 2016. Maaliskuussa hinta lähti nousuun nousemalla helmikuun noin 27 dollarista barrelilta runsaaseen 44 dollariin kesäkussa. Tämän jälkeen hinta on pysynyt 40 dollarin yläpuolella eikä sen uskota loppuvuodesta laskevan. Tämä vahvistaa uskoa ruplan kurssin pysymisestä nykytasolla.

Matkat ja ruplan kurssi

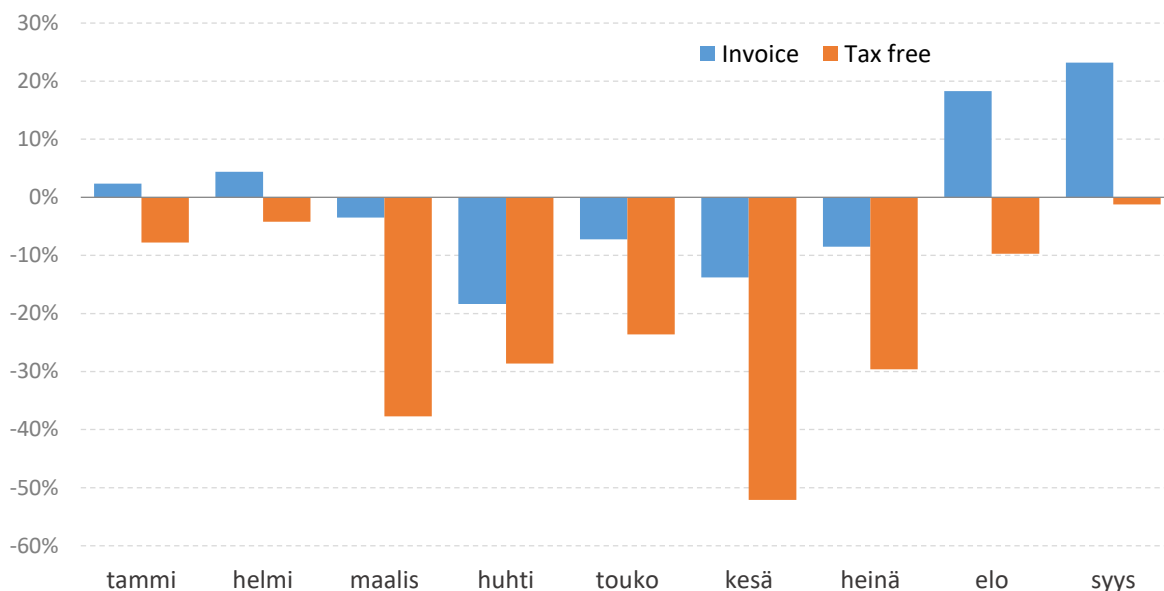

Kuva 2. Venäläisten Suomen-matkojen sekä ruplan eurokurssin muutokset; muutos (%) edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan

Verottomien ostosten määrä kääntynyt kasvuun

Invoice- ja tax free ostoja tehtiin vielä heinäkuussa edellisvuotta vähemmän, mutta invoice-ostojen määrä kääntyi elokuussa kasvuun. Myös tax free-ostosten euromääräinen arvo saavutti syyskuussa vuoden 2015 syyskuun tason. Invoice-ostojen osalta tarkastellaan ostotapahtumien (leimattujen kuittien) määrää ja tax freeen osalta tarkastellaan euromääräisiä ostoksia.

Tax free ja invoice ostokset

Kuva 3. Tax free ja invoice -ostojen muutos kuukausittain (muutos vuoden takaiseen)

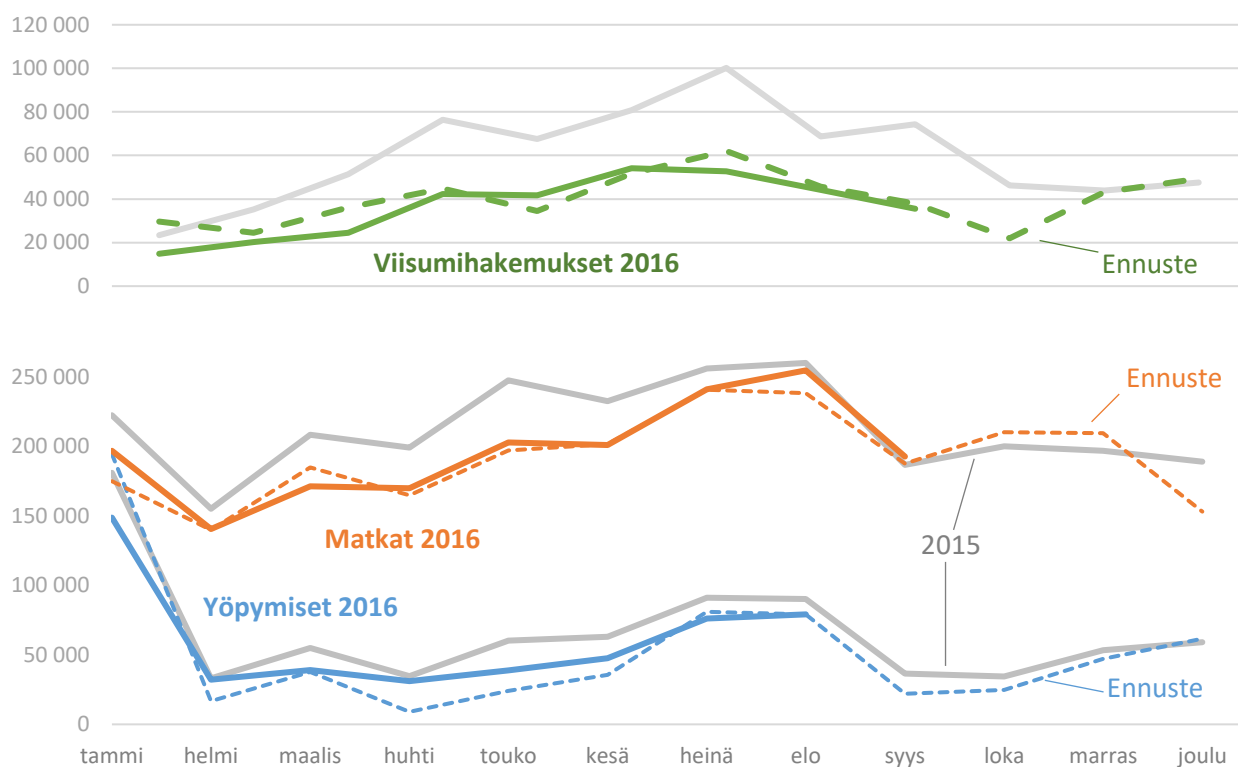
Imatralla ja Haminassa tax free -myynti venäläisille kasvoi syyskuussa yli 20 prosenttia ja Lappeenrannassa kaksi prosenttia. Sen sijaan mm. Helsingissä, Turussa, Jyväskylässä sekä rajan lähialueilla Kotkassa, Kouvolassa ja Joensuussa tax free -myynti väheni vuoden 2015 syyskuuhun verrattuna. Niiralassa ja Imatralla leimattujen invoice-kuittien määrä väheni, kun taas Nuijamaalla ja Vaalimaalla määrä kasvoi viime vuoden syyskuusta.

Myös matkailijaprofiileissa positiivisia merkkejä

TAK Rajatutkimuksessa tammi-elokuussa haastatelluista venäläisistä aiempaa useampi (32 % → 36 %) oli lomamatkalla Suomessa. Myös keskiluokkaan kuuluvien osuus on kääntynyt kasvuun ja ravintolapalveluiden käyttö on lisääntynyt (33 % → 47 %) vuoden takaisesta.

Lisäksi venäläisten Suomessa käyttämä rahamäärä on noussut vuoden takaisesta runsaalla 20 eurolla (156 euroa / matkustaja → 178 euroa / matkustaja). Yöpymiset eivät sen sijaan ole kääntyneet vielä kasvuun, ja tammi-elokuussa Suomessa vierailleista venäläisistä 70 prosenttia olikin päivämatalaisia.

Loppuvuosi lähellä viime vuoden tasoa

Kuva 4a ja 4b. Venäläisten viisumihakemukset Suomen konsulaateissa (yläkuva), Venäläisten matkat ja yöpymiset Suomessa (alakuva) sekä ennusteet loppuvuodelle 2016

Matkojen määräkehitys on seurannut varsin hyvin ennustemallin käyrää. Yöpymisten määrä on keväällä ollut ennustemallin ennustetta suurempi. Loka-joulukuussa matkojen määrä tulee olemaan ennusteen mukaan hieman pienempi kuin vuosi sitten, johtuen viime vuoden joulukuussa ruplan vahvistumisen tuomasta piikistä matkustajamääriin. Toisaalta lokakuussa ruplan arvo on jatkanut vahvistumistaan, mikä todennäköisesti johtaa matkustajamäärien kasvamiseen ennakoitua enemmän. Myös yöpymisten määrä jää ennusteessa vielä viime vuotta alhaisemmalle tasolle. Ennusteet loppuvuodelle perustuvat ruplan eurokurssille 71,2 ja ruplan dollarikurssille 64,4.

Matkailun tunnuslukuja (lähde: matkailutilasto.fi)

Yöpymiset Suomessa	elokuu 2016	Muutos edellisvuoteen	tammi-elokuu 2016	Muutos edellisvuoteen
Kaikki	2 189 562	2,1 %	14 323 772	1,5 %
Suomi	1 522 029	2,3 %	10 352 273	1,5 %
Ulkomaat	667 533	1,5 %	3 971 499	1,7 %
Venäjä	79 199	-12,7 %	492 969	-17,7 %

Saapumiset majoitusliikkeisiin	elokuu 2016	Muutos edellisvuoteen	tammi-elokuu 2016	Muutos edellisvuoteen
Kaikki	1 241 149	0,9 %	7 790 463	2,0 %
Suomi	899 273	0,7 %	5 859 298	1,4 %
Ulkomaat	341 876	1,2 %	1 931 165	3,7 %
Venäjä	33 962	-14,5 %	207 615	-21,1 %

Tax free -myynti	syyskuu 2016	Muutos edellisvuoteen	tammi-syyskuu 2016	Muutos edellisvuoteen
Kaikki ulkomaalaiset		0,2 %		-14,4 %
Venäjä		-1,2 %		-23,2 %

Invoice kuitit*	syyskuu 2016	Muutos edellisvuoteen	tammi-syyskuu 2016	Muutos edellisvuoteen
Kaikki	57 014	23,2 %	439 193	-1,4 %
Imatra	8 255	-7,7 %	69 473	-18,7 %
Niirala	1 497	-45,6 %	14 550	-29,6 %
Nuijamaa	38 300	44,7 %	284 074	12,3 %
Vaalimaa	8 962	10,1 %	71 096	-17,6 %

Matkat Suomeen Kaakkois-Suomen raja-asemien kautta	syyskuu 2016	Muutos edellisvuoteen	tammi-syyskuu 2016	Muutos edellisvuoteen
Venäjä	204 061	3,2 %	1 871 775	-10,0 %

Viisumipäätökset kuukausittain Suomen Venäjän edustustoissa	syyskuu 2016	Muutos edellisvuoteen	tammi-syyskuu 2016	Muutos edellisvuoteen
Venäjä	35 506	-52,2 %	330 098	-42,9 %

* Kaakkois-Suomen (pl. Vainikkala) ja Niiralan raja-asemilla leimatut kuitit.